

Het Valbasfokbedrijf, bekend van de fokstier Valbas Arpagone, kiest een nieuwe toekomst. De broers Gianpietro en Achille Zotti uit het Italiaanse Coccaglio slaan definitief de 'melkweg' in. '99,9 procent van het inkomen komt uit melk. Daar moet je eerlijk over zijn.'

De Italiaanse zon omhult het Valbasbedrijf van de gebroeders Zotti in Coccaglio in helder licht. Een horde honden staat klaar om bezoekers aan te kondigen. 'Maar alleen onze koeien zijn echt raszuiver gefokt', grapt Gianpietro Zotti (42). De grap heeft een diepere betekenis op fokkerij Valbas. De fokstier Valbas Arpagone, een Aerostarzoon uit een Mellowmoeder, zette samen met de showkoe Green Farm Mattador Eleonora (v. Mattador), Italiaans nationaal kampioene in 1997, het bedrijf op de internationale fokkerijkaart.

Zuinig met koeien

Sinds die gouden jaren is er veel veranderd op het bekende fokbedrijf. Door de overname van de melkveetak twee jaar geleden en de afsplitsing van de familiale bouwonderneming halveerde het oorspronkelijke quotum. De stallen met een capaciteit voor 750 dieren staan nu voor de helft leeg. Tegenwoordig melken de broers Gianpietro en Achille Zotti (34) 1,5 miljoen kg melk. 'We willen de komende tijd wel weer met 1 miljoen liter quotum groeien', gaat Zotti verder. 'Die groei willen we volledig op eigen kracht

realiseren, zonder de aankoop van fokvee. Dat kan hier prima. We hebben het vee, de grond en de stallen.' De huidige veestapel telt gemiddeld 150 melkkoeien en bijhorend jongvee met een productie van ongeveer 10.000 kg melk met 3,70% vet en 3,30% eiwit op basis van een hoofdzakelijk maisrantsoen. Met de gloriejaren van de fokkerij achter de rug heerst momenteel de economische nuchterheid. '99,9 procent van

het inkomen is afkomstig uit de melkopbrengsten. Daar moet je ook als fokbedrijf eerlijk over zijn. Fokkerij is geen hoofdzaak. Het grootste deel van onze aandacht gaat nu uit naar het melken.' De reden voor de omslag ligt voor een

Greenview Mattador Eleonora (v. Mattador), excellent voorbeeld van de Valbasfokkerij

Gianpietro Zotti: 'Duurzaamheid is in de eerste plaats afhankelijk van de manager en het management'

groot gedeelte bij de overname. Maar er is meer. 'We wilden ook in de fokkerij graag succesvol zijn, maar we konden het fokvee onvoldoende tot waarde brengen en commercialiseren.'

Dat het bedrijf zich nu focust op melken lijkt voor Zotti niet meer dan een logische zet. De Italiaan verwijst onder meer naar de stijgende productiekosten en de hoge vaste kosten door de overcapaciteit in gebouwen en grond. Van de 122 hectare is de helft in eigendom en de andere helft gehuurd. 'Met huurprijzen van duizend euro per hectare moet je de grond goed benutten om verantwoord bezig te zijn.' Zotti vindt de quotumaankopen tegen een kostprijs van veertig eurocent per liter een voor de hand liggende oplossing voor het bedrijf. 'Grond afstaan leek ons geen optie. Grond is zeldzaam en kostbaar. Het leek ons beter te proberen om alle productiefactoren zo goed mogelijk te benutten.'

In het kader van de quotumuitbreiding houden de broers nu al het fokvee op Valbas aan. 'Met een vervanging tussen 20 en 28 procent verkochten we de afgelopen tijd 20 tot 25 vaarzen op jaarbasis. Nu houden we ze alle zelf en proberen erg zuinig om te gaan met het vee.' Aangezien veel melkveebedrijven geen jongvee aanhouden, zijn vaarzen in Italië veel gevraagd. 'Maar in ons geval is

Italië

het moeilijk om vaarzen tegen een juiste prijs op de markt te verkopen', vindt Zotti. Hij verwijst naar de massale import van goedkope vee uit andere Europese landen en naar de lage marktwaarde van gekalfde vaarzen. 'Genetica is een investering over langere termijn. Maar uit fokvee moet je meer halen dan alleen melk, wil je de investering verant-

het Valbasbedrijf. Nog nagenietend somt Zotti de keuringsresultaten van de 95 punten Green Farm Mattador Eleonora op. Het palmares van de Mattadortelg is een aaneenschakeling van lokale, regionale, provinciale en nationale zeges. In één adem met Eleonora noemt Zotti ook Jeddochter Valbas Jed Dorotea, excellent met 93 punten. Ze heeft een bijna even indrukwekkend keuringsverleden en krijgt nu vooral spoelkansen.

Moeiteloos telt de fokker de nakomelingschare van Eleonora. De drie dochters, zestien kleindochters en zes achterkleindochters van de Mattadortelg zijn zeer gewaardeerd. 'Ik ben verliefd op goed uitzierende koeien', klinkt Gianpietro Zotti bijna lyrisch. 'Exterieur blijft belangrijk naast de productie. Ik wil nog meer melk uit de koeien halen zonder

langleefbaarheid neemt de Italiaanse veehouder niet per definitie mee in zijn fokbeleid.

Hij vindt dergelijke kenmerken interessant, maar houdt desondanks zijn eigen visie. 'Langleefbaarheid is niet alleen afkomstig van de genetica. De duurzaamheid van vee is in de eerste plaats afhankelijk van de manager en het management.'

42 verschillende stieren

Het actuele stiergebruik levert een hele rits namen op, zoals: Goldwyn, Talent, Final Cut, Buckeye, Blitz, Bolton, Intruder en Roy. Italiaanse namen zijn niet te horen. 'Skywalker en Mtoto waren erg goede stieren, die heb ik ook veel gebruikt. Ik blijf erg kritisch over de huidige index. Die wordt naar mijn mening veel te vaak opnieuw aangepast.' Bovendien probeert het bedrijf het aantal ingezette vaders wat te beperken. 'Eén keer hadden we van 42 verschillende stieren rietjes in het vat zitten. Eigenlijk is dat te veel. Met een dergelijk divers stiergebruik is het moeilijk om op een bepaald punt vooruitgang te boeken.'

Behalve de fokwaarden van de stieren schenkt de Italiaanse fokker veel aandacht aan de bloedlijnen en koefamilies. Honderdtonners of excellenten, hij kent de achtergronden van de gebruikte fokstieren door en door. Bewezen bloedlijnen krijgen de voorkeur', merkt hij nuchter op. 'Met dergelijke genetica wil ik graag fokken.'

Annelies Debergh

woorden. Want of een vaars nu 1000 euro of 3000 euro kost, als je er niet meer mee doet dan melken, brengt ze alleen maar het melkgeld op.' Ondanks de gerichtheid op het melken blijft ook de fokkerij van belang op

de koeien te "pushen". Een melkkoe is per slot van rekening gemaakt om melk te produceren.'

Groter hoeven de koeien in elk geval niet meer te zijn. 'Alles draait om de balans in de melkkoe.' Ook de score voor

Groeien door zuinig te zijn op vee

